

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ สงต. โทร. ๐-๒๖๑๘-๒๓๒๓ ต่อ ๑๗๑๐-๑๑

ที่ นร ๐๒๐๙.๐๓/ ๖๓๖ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหาร (bureau) ของสภาระหว่างรัฐบาลของ IPDC ครั้งที่ ๕๖

เรียน อปส. ผ่าน รปส.(นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม)

เพื่อโปรดพิจารณา/อนุมัติ

เรื่องเดิม

อปส. ในฐานะประธานคณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) นำคณะผู้แทนจากประเทศไทย ร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลของโครงการนานาชาติว่าด้วยการพัฒนาการสื่อสาร ครั้งที่ ๕๖ (The International Programme for the Development of Communication – IPDC) ตามคำเชิญของยูเนสโก ระหว่างวันที่ ๒๒ – ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งประเทศไทยมีตำแหน่งเป็นรองประธานการประชุม โดยคณะประกอบด้วย นางวรรณ วุฒิอาภรณ์ ผอ.สพต. นางวันเพ็ญ อัทธน์ ผอ.สงต. และนายทวี จงกิจถาวร บรรณาธิการอาวุโส หนังสือพิมพ์ เดอะเนชั่น ในฐานะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก

ข้อเท็จจริง

การประชุมดังกล่าว ซึ่งมีผู้แทนถาวรจากอินเดียประจำยูเนสโกเป็นประธาน มีวาระสำคัญคือการพิจารณาอนุมัติงบประมาณสนับสนุนโครงการพัฒนาการสื่อสาร ที่องค์กรด้านสื่อสารมวลชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากประเทศสมาชิกทุกภูมิภาคเสนอขอรับการสนับสนุน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ที่ประชุมมีการพิจารณาโครงการพัฒนาด้านการสื่อสารที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบจาก IPDC ทั้งสิ้น ๑๐๓ โครงการ และได้รับอนุมัติจำนวน ๘๓ โครงการ คิดเป็นเงิน ๑,๗๒๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ

๒. โครงการจากประเทศไทย ซึ่งองค์กรเอกชนเสนอเพื่อพัฒนาศักยภาพวิทยุชุมชนเพื่อชนกลุ่มน้อย และแรงงานต่างด้าวในภาคเหนือไม่ได้รับอนุมัติเนื่องจากโครงการไม่ตรงตามกรอบของ IPDC

๓. IPDC เป็นอีกหนึ่งช่องทางหนึ่งที่ องค์กรด้านสื่อสารมวลชน และสถาบันที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย สามารถใช้ประโยชน์ในการขอรับการสนับสนุนเพื่อพัฒนางานด้านสื่อสารมวลชน การพัฒนาเครือข่าย โดยประโยชน์จะต้องเกิดแก่ภาคประชาสังคม ประชาชนเป็นหลัก ทั้งนี้ กรมประชาสัมพันธ์สามารถเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน

ข้อพิจารณา

สพต. ได้จัดทำสรุปรายงานผลการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารของ IPDC ตามเอกสารแนบท้าย และเห็นควรนำรายงานสรุปผลการประชุมดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมผู้บริหารประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ในวาระเพื่อทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติต่อไปด้วย จะขอขอบพระคุณยิ่ง

อนุญาต

(นายธีระพงษ์ โสดาศรี)

อปส. 4 ส.ค. 2555

รปส. (นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม)

12 ส.ค. 2555

สพต. วันที่ 1๕ มี.ค. ๒๕๕๕ เวลา 15.5๕ น.

(นางวรรณ วุฒิอาภรณ์)

ผอ.สพต.

2005

อปส.(นายธีระพงษ์ โสดาศรี)

๑๖๒

๑๓ ส.ค. ๒๕๕๕

รปส. (นางเดือนใจ สิ้นสุณี)

13A1

(นางเดือนใจ สิ้นสุณี)

รปส.

13 มี.ค. 2555

สรุปรายงานผลการประชุม
คณะกรรมการบริหารของสภาระหว่างรัฐบาลภายใต้โครงการนานาชาติเพื่อพัฒนาการสื่อสาร ครั้งที่ ๕๖
ณ สำนักงานใหญ่ องค์การยูเนสโก กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส
วันที่ ๒๒ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
(The ๕๖th Meeting of the Bureau of the Intergovernmental Council of
The International Program for the Development of Communication – IPDC)

ที่มาและองค์ประกอบของคณะกรรมการ

โครงการนานาชาติเพื่อพัฒนาการสื่อสาร หรือ IPDC (The International Program for the Development of Communication) เป็นงานย่อยของงานด้านสื่อสารมวลชนขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติหรือ ยูเนสโก (UNESCO)

คณะกรรมการบริหาร (Bureau) ของ IPDC มาจากการเลือกตั้ง โดยในการประชุมครั้งที่ ๕๖ นี้ คณะกรรมการมีองค์ประกอบดังนี้

ประธาน ได้แก่ ผู้แทนจากอินเดีย รองประธาน ประเทศไทย อียิปต์/เยเมน และเวเนซุเอล่า
ผู้จัดบันทึกการประชุม เซเนกัล กรรมการ รัสเซีย สหรัฐอเมริกา และนามิเบีย
สำหรับประเทศไทย ได้รับเลือกเป็นรองประธาน มีวาระ ๒ ปี คือ ปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕

คณะผู้แทนจากประเทศไทย จำนวน ๔ คน ประกอบด้วย

๑. นายธีระพงษ์ โสตาศรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ทำหน้าที่รองประธาน ในการประชุมคณะกรรมการบริหาร IPDC
 ๒. นายกี จงกิจถาวร บรรณาธิการอาวุโส หนังสือพิมพ์ เดอะเนชั่น
 ๓. นางวรรณ วุฒิอาภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์
 ๔. นางวันเพ็ญ อ้วนตัน ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ
- สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

วาระสำคัญของการประชุม

วาระสำคัญของการประชุมครั้งนี้ คือการพิจารณาอนุมัติงบประมาณดำเนินโครงการพัฒนาการสื่อสาร จากองค์กรด้านสื่อสารมวลชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ แอฟริกา เอเชียและแปซิฟิก ลาตินอเมริกาและแคริบเบียน อาหรับและยุโรป

สรุปผลการประชุม

๑. ผู้แทนถาวรอินเดียประจำยูเนสโก นายวี เอส โยเบอร์รอย (Mr. V.S. Oberoi) ทำหน้าที่ประธาน การประชุม โดยได้แนะนำผู้อำนวยการฝ่ายการสื่อสารและสารสนเทศของยูเนสโกคนใหม่คือ นาย กาย เบอร์เกอร์ (Guy Berger) ซึ่งเข้ามารับตำแหน่งในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔

๒. นายจาร์นิส คาร์คลินส (Jarnis Karlins) ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายการสื่อสารและสารสนเทศขององค์การยูเนสโก กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมรายงานสถานะการเงินขององค์กรว่า ปีนี้ยอดเงินสนับสนุนจากประเทศสมาชิก IPDC ลดลงจำนวนมาก โดยมีเงินสนับสนุนโครงการ รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๑,๗๕๙,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ นายคาร์คลินส ระบุว่าเนื่องจากยอดเงินสนับสนุนใน special account ลดลงอย่างมาก จึงจำเป็นต้องพิจารณาอนุมัติโครงการต่าง ๆ อย่างรอบคอบ โดยขอให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่มีความจำเป็นสูงสุด เน้นให้ความสำคัญกับทวีปแอฟริกาเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตามปีนี้สวีเดนได้ให้เงินสนับสนุนต่อเป็นปีที่สอง หลังจากได้หยุดให้เงินเป็นเวลานาน ก่อนการประชุม ประเทศแอนด์ออร์ราให้เงินสนับสนุนสำหรับ special account ของ IPDC จำนวน ๒๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ และฝรั่งเศส สนับสนุนอีก ๑๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ประธานฯ ได้ขอให้ที่ประชุมยึดถือแผนยุทธศาสตร์ของ IPDC ในการพิจารณาโครงการที่เสนอเข้ารับการสนับสนุนงบประมาณ โดยเน้นโครงการที่สอดคล้องกับหลักการ ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่

- ๑) การส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและสนับสนุนความหลากหลายด้านสื่อ
- ๒) การพัฒนาสื่อชุมชน
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ๔) การส่งเสริมความร่วมมือระดับนานาชาติ

๓. ที่ประชุมมีการพิจารณาโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุน จำนวน ๑๐๓ โครงการ และได้รับอนุมัติ ๘๓ โครงการ คิดเป็นจำนวนเงินทั้งหมด ๑,๗๒๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ มีรายละเอียดดังนี้คือ ทวีปแอฟริกา ๓๓ โครงการ (๗๐๑,๘๐๐ เหรียญสหรัฐ) ทวีปเอเชียและแปซิฟิก จำนวน ๒๑ โครงการ (๕๑๑,๕๐๐ เหรียญสหรัฐ) ทวีปลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ๑๘ โครงการ (๓๘๗,๓๐๐ เหรียญสหรัฐ) อาหรับ ๑๑ โครงการ (๒๑๖,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ) และทวีปยุโรป ๑ โครงการ (๓๓,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ)

๔. สำหรับรางวัล UNESCO - IPDC เพื่อการสื่อสารในชนบท (UNESCO - IPDC Prize for Rural Communications) มีโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๒๘ โครงการ คณะกรรมการพิจารณาลงคะแนนให้สถานีวิทยุ Arid Lands Information Network (ALin) and Community Radio Support Center, Nepal Forum of Environmental Journalists ของเนปาล กับ Open Data ของเคนยา เป็นผู้ชนะเลิศร่วมกัน

ข้อสังเกต

๑. ปีนี้การพิจารณาโครงการเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่มีปมละเอียดอ่อนแบบปีที่แล้ว
๒. เงินสนับสนุน IPDC จากประเทศสมาชิกต่าง ๆ ลดน้อยลง และเป็นประเด็นที่ที่ประชุมแสดงความเป็นห่วง เนื่องจากมีเพียงบางประเทศให้เงินสนับสนุนและแนวโน้มจะลดลงด้วย และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำเสนอโครงการจากพื้นที่ต่าง ๆ มักเป็นเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานใหญ่ แทนที่จะเป็นผู้แทนจากพื้นที่หรือภูมิภาคซึ่งจะมีความเข้าใจลึกซึ้งในประเด็นปัญหา ความต้องการของโครงการพัฒนาในพื้นที่มากกว่า
๓. โครงการที่ส่งเข้ารับการพิจารณาในปีนี้ ส่วนใหญ่เป็นโครงการพัฒนาขีดความสามารถของสื่อมวลชนและสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงการจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์จำนวนมาก
๔. โครงการจากประเทศไทยที่เสนอโดยองค์กรเอกชน เป็นโครงการวิทยุชุมชนเพื่อชนกลุ่มน้อยและแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดนไทย-พม่า ไม่ได้รับการอนุมัติ เนื่องจากไม่ได้อยู่ในกรอบที่ยูเนสโกวางไว้
๕. โครงการที่มีภาครัฐเข้าไปเกี่ยวข้องมักมีโอกาสน้อยที่จะได้รับการอนุมัติ อย่างไรก็ตามที่ประชุมได้พยายามทำความเข้าใจ และอนุโลมให้สำหรับประเทศที่สื่อทั้งหมดเป็นของรัฐบาล เช่น โครงการจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๖. การจัดทำข้อเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก IPDC นอกจากจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อภาคประชาสังคมแล้วจะต้องสอดคล้องกับหัวข้อที่ยูเนสโกกำหนดด้วย ได้แก่การส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและความหลากหลายของสื่อ การพัฒนาสื่อชุมชน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (โครงการพัฒนาวิทยุชุมชนจำนวนมากได้รับการอนุมัติ) นอกจากนี้ต้องคำนึงว่า IPDC ไม่ได้สนับสนุนงบประมาณทั้งหมด ผู้เสนอโครงการจะต้องแสดงงบประมาณที่จัดหา หรือมีเองด้วย และหากเป็นหน่วยงานของรัฐหรือมีหน่วยงานของรัฐเข้าไปสนับสนุนแล้ว โครงการมักไม่ได้รับการพิจารณาอนุมัติ

๗. IPDC ไม่มีนโยบายสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรภาคเอกชนที่เน้นการดำเนินการเพื่อแย่งชิงกลุ่มลูกค้ากันเอง แต่สำหรับองค์กรภาคเอกชนที่ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง ก็จะได้รับพิจารณา เช่น โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการเข้าสู่ยุคใหม่ด้านการสื่อสารมวลชนของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เป็นต้น

ความเห็น/ข้อเสนอแนะ

๑. ประเทศไทย โดยกรมประชาสัมพันธ์ สามารถใช้ประโยชน์จาก IPDC เพื่อสร้างสำคัญและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ในเวทีระดับนานาชาติ และใช้ศักยภาพในการช่วยเหลือ สนับสนุนเครือข่ายสื่อสารมวลชนในประเทศไทยโดยอาจร่วม หรือสนับสนุนให้สถาบันฝึกอบรมด้านสื่อสารมวลชน หรือองค์กรสื่อมวลชน ภาคประชาสังคมที่เป็นพันธมิตรกับกรมประชาสัมพันธ์จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจัดทำโครงการพัฒนาด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทั้งระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค ตามหลักเกณฑ์ของ IPDC โดยกรมประชาสัมพันธ์ร่วมประสานงาน ให้คำแนะนำในการเขียนโครงการ และเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะผู้สนับสนุนหลังจากได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว

๒. กรมประชาสัมพันธ์และกระทรวงศึกษาธิการ ควรร่วมกันเร่งส่งเสริมให้องค์กรสื่อสารมวลชนของไทย สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม รับรู้ และเข้าใจหลักการ แนวทางและหลักเกณฑ์ของโครงการ IPDC เพื่อนำเสนอโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสื่อสารมวลชน ทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศและระดับภูมิภาคเข้ารับการพิจารณา เพราะนอกจากจะได้รับงบประมาณมาดำเนินการแล้วยังทำให้องค์กรของไทย มีการทำงานในระดับนานาชาติและมีเครือข่ายในระดับโลกเพิ่มขึ้นด้วย

๓. กรมประชาสัมพันธ์ และกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับผู้ปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่ของยูเนสโกประจำประเทศไทยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องฝ่ายไทยเพื่อความสะดวกคล่องตัวในการประสานงานโครงการ และประสิทธิภาพในการทำงาน อันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

๔. ประเทศที่เป็นสมาชิกหลายประเทศได้บริจาคเงินสนับสนุน โครงการ IPDC ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นจำนวนเงินที่สูงมากแต่ได้รับการยกย่องในเวทีระดับนานาชาติ ดังนั้นประเทศไทยในฐานะรองประธาน IPDC อาจจะพิจารณาบริจาคเงินจำนวนหนึ่ง เพื่อสนับสนุนโครงการ โดยเห็นควรนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้แทนไทยในยูเนสโกเพื่อพิจารณา

๕. ผู้แทนไทยที่เข้าร่วมในกรรมการชุดนี้ ควรมีความต่อเนื่องและมีความรอบรู้ในงานด้านสื่อสารมวลชน และมีข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานและองค์กรด้านสื่อสารมวลชนของแต่ละประเทศ เพื่อจะได้ร่วมวิเคราะห์ และให้ความเห็นในการพิจารณาโครงการที่ประเทศสมาชิกขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๖. ประเทศไทย ควรส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่องความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว และความเสมอภาคทางเพศ มากขึ้น เนื่องจากเป็นประเด็นที่เวทีการประชุมระดับนานาชาติ โดยเฉพาะ UNESCO ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ผู้รายงานการประชุม

นางวรรณภา วุฒิอาภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

นางวันเพ็ญ อ้วนตัน

ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ